LITTERATUR.

RÜHL, FRITZ, »Die palæarktischen Grosschmetterlinge und ihre Naturgeschichte». Leipzig. ERNST HEYNE. 8:o. Lief. 1—4, 1892—93.

Ifrågavarande arbete är afsedt att blifva en handbok för alla, som sysselsätta sig med studier af de *macrolepidoptera*, som finnas inom det s. k. palæarktiska fauna-området. Förf. tager det palæarktiska området i samma betydelse, som de flesta yngre forskare samt redan tidigare WALLACE och STAUDINGER, i det han dit räknar hela Europa, Norra Afrika, Syrien, Mindre Asien, Sibirien och hela Central-Asien ända till Himalaya i söder, men ej det egentliga China och Japan, samt slutligen det arktiska Amerika jämte Grönland och Island. Det så begränsade området är mycket skarpt skildt från det Etiopiska området söder om Sahara och det egentliga Indo-malayiska söder om Himalaya, men däremot mindre skarpt från China, Japan och de nordligaste delarne af det tempererade norra Amerika, i hvilka länder, såsom helt naturligt är, finnes en rätt stor mängd former, som äfven tillhöra det palæarktiska området. STAUDINGERS bekanta katalog, hvaraf sista upplagan utkom 1871 och hvaraf en ny snart väntas skola utkomma, utgör såsom kändt är en högst tillförlitlig förteckning öfver det palæarktiska områdets arter och former, men innehåller inga beskrifningar öfver arterna och endast högst korta diagnoser öfver varieteter och aberrationer. Den, som hittils velat bestämma sina palæarktiska fjärilar har därföre varit nödsakad, att i en stor mängd olika arbeten och tidskrifter leta reda på beskrifningarne öfver de särskilda arterna. För de flesta har detta på grund af denna litteraturs dyrhet och svåråtkomlighet varit en omöjlighet och äfven för dem, som haft tillgång till ett rikt bibliotek, har arbetet varit mycket tidsödande. Det torde därföre vara obestridligt, att ett arbete sådant som herr RÜHLS bör blifva af stor nytta för lepidopterologerna.

De hittils utkomna häftena innehålla först en allmän inledning på 76 sidor och sedan beskrifning af de dagfjärilar, som tillhöra *Papilionidæ* samt släktena *Thecla*, *Læosopis*, *Thestor*, *Polyommatus* och *Cigaritis* af Lycæniderna. Med afseende på den systemastiska uppställningen och anordningen synes författaren troget följa STAUDINGERS katalog.

Inledningen omfattar 7 kapitel, hvilka hafva till öfverskrift: 1. Fjärilarnas sannolika ursprung och första uppträdande; 2. Invandring och utbredning; 3. Områdets geografiska begränsning; 4. Ägget; 5. Larven; 6. Puppan; 7. Fjärilen. Det skulle föra oss för långt att här redogöra närmare för dessa kapitels innehåll; vi vilja endast anmärka, att de ej blott innehålla en beskrifning af de olika stadiernas byggnad, utan ock en utförlig redogörelse för deras lefnadsvanor samt bästa sättet att uppsöka, insamla och preparera dem.

I den beskrifvande delen redogör förf. vid hvarje art ej ej allenast för själfva fjärilen utan äfven för de andra stadierna samt för artens utbredning och för alla de olika lokalraser och aberrationer, som äro kända. Ehuru förf. tydligen bemödat sig att upptaga dessa sistnämnda former så fullständigt som möjligt, sakna vi dock i de föreliggande häftena flere former, som på senare tid blifvit beskrifna af skandinaviska författare. I sammanhang härmed vill jag påpeka, att förf., sida 157, angifver, att den verkliga *Colias Boothii* CURT. skulle vara tagen i Norge vid Ejbydal. Detta är något i Norge och Sverige fullkomligt obekant och kan svårligen bero på annat än en förväxling med någon af de egendomliga former af *Hecla* och *Werdandi* som blifvit beskrifna af S. LAMPA. Den äkta *Boothii* är mig veterligen endast funnen i det arktiska Amerika.

Arbetet innehåller ej några öfversikter vare sig af släkten eller arter. Förf. har visserligen i företalet anfört viktiga skäl till försvar för denna uraktlåtenhet, men det oaktadt kunna vi ej annat än djupt beklaga att så är förhållandet, ty då vissa släkten omfatta 30, 50, ja ända till öfver 100 arter, blir det ett högst tidsödande och tröstlöst arbete att genomläsa alla dessa beskrifningar för hvarje gång man vill bestämma en art. Det borde åtminstone ej varit omöjligt att indela de större släktenas arter i grupper och mindre afdelningar. Arbetet är afsedt att utkomma

i omkring 75 häften à 1 Mark 20 pf. För den, som dock endast intresserar sig för vissa grupper, blir det tillfälle att köpa dem för sig, så att t. ex. dagfjärilarna utgöra ett helt för sig, nattflyen en annan del o. s. v.

Chr. Aurivillius.

GÅFVOR TILL ENTOMOLOGISKA FÖRENINGENS BIBLIOTEK
UNDER ÅREN 1890—1892.

A. Från lärda sällskap eller förläggare i utbyte mot Entomologisk Tidskrift.

1. Entomologiska Tidskrifter.

BERLIN, Deutsche Entomologische Gesellschaft. Deutsche Entomologische Zeitschrift. Jahrg. 1890—1892.

——, Entomologische Nachrichten. B. 16—18, 1890—1892.

BRESLAU, Verein für schlesische Insektenkunde. Zeitschrift für Entomologie. Ser. 2, Heft. 15—17, 1890—2.

BRUXELLES, Société Entomologique de Belgique. Annales Tom. 34—36, 1890—1892. Memoires, 1, 1892.

CAEN, Société française d'Entomologie. Revue d'Entomologie. Tom. 7—8, 1888—1889.

CAMBRIDGE, Entomological Club. Psyche. Vol. 5, n:o 169—176 + index; Vol. 6, n:o 177—203. 1890—1892.

FIRENZE, Società Entomologica Italiana. Bulletino. Tom. 21: 3, 4, 1889; 22, 1890; 23: 3, 4, 1891; 24: 1—3, 1892.

GRAVENHAGE, De Nederlandsche Entomologische Vereeniging. Tijdschrift voor Entomologie. Deel. 33—35, 1890—1892.

GUBEN, Internationaler Entomologischer Verein. Entomologische Zeitschrift. Vol. 4—6, 1890—1892.

LONDON, Entomological Society. Transactions. 1889—1891.

——, The Entomologist's Record and Journal of Variation. Vol. 1—3, 1890—1892.

——, The Entomologist's Monthly Magazine. 2 Ser. Vol. 1—3, 1890—1892.

PARIS, Société Entomologique de France. Bulletin, 1890—1892.

ST. PETERSBURG, Societas Entomologica Rossica. Horæ. Tom. 23—26, 1889—1892.

SCHAFFHAUSEN, Schweizerische Entomologische Gesellschaft. Mittheilungen. Vol. 8, n:o 4—10, 1890—1892.